

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII CU PREDARE
ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU ROMÂNII DIN DIASPORA**

**Secțiunea A. Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limba maghiară
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București**

25 martie 2023

Clasa a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Eseul/răspunsurile nu vor fi precedate de titlu și/sau motto.
- Timpul de lucru: trei ore.
- Total: 100 de puncte.

Citește cu atenție textele de mai jos.

A.

Iar Adriana, tristă și ea, dar de o tristețe superioară, continua să deseneze cu o convingere și cu o atenție atât de profunde, încât s-ar fi spus că pentru ea nici dimineața care năvălea pe fereastră și pune mari pete de lumină pe podele, [...] nici plânsul Ceciliei și nici propria ei ființă nu existau, ci numai linia neterminată pe care vârful creionului o urmărea pe hârtie...

Totuși Cecilia se apropie de ea în recreație.

— Ce ai cu mine, Adriana? De ce ești supărată? De ce ești rea?

Adriana zâmbi cu bunătate, se gândi puțin ca un om mare încurcat de întrebarea unui copil, căruia n-are cum să-i răspundă.

— N-am nimic cu tine. Nu sunt supărată. Și cred că nu sunt rea.

Cecilia insistă.

— Ce știi tu? exclamă Adriana cu un gest vag. Ce știi tu? Și pentru că Cecilia rămânea mai departe tristă în fața ei, pentru că ochii îi erau atât de rugători și pentru că ea însăși avea nevoie să spună cu glas tare tot ce se frământa în mintea ei de atâtea zile și să arate măcar uneia din copilele, care alergau prostește prin curte, că viața e altceva decât un joc, [...] un lucru pe care ea îl știe, pentru că l-a simțit și îl simte, pe câtă vreme ele nici nu-l bănuiesc. Adriana căută în amintire o vorbă, se uită împrejur cu băgare de seamă, ca și cum de acolo, de la gratiile de fier, de la pietrele străzii, ar fi trebuit să afle ce să spună, ridică ușor capul și, zărind o creangă ce se apleca albă peste poartă, prinse iluminată simbolul și, pe de o parte convinsă că își dezvăluie astfel toată taina, iar pe de altă parte dezolată de a nu putea spune cu vorbe lămurite adevărul adevărat, strigă înăbușit, cu o voce care cădea ca un om obosit lângă o poartă închisă:

— Dar nu vezi, nu vezi că au înflorit salcâmi!

Și speriată de propriul ei glas, rușinată de tot ce i se părea că mărturisește, fugi. Cecilia rămase locului, neînțelegând nimic. Un râs băiețesc izbucni deasupra ei.

Era Margareta care, de la fereastra clasei, ascultase convorbirea celor două prietene. [...]

Drept în fața liceului, o ajunse din urmă Margareta și o întrebă dacă o supără mergând cu ea spre casă. Adriana primi cu răceală. Câțiva băieți care tocmai ieșiseră pe poarta liceului își scoaseră serioși șepcile când ajunseră în dreptul celor două fete, dar îndată ce trecură în urma lor, izbucniră cu toții în râs. [...]

Adriana ar fi fost bucuroasă să afle care anume fusese Gelu, despre care Cecilia îi povestise mai de mult atâtea lucruri curioase, dar ar fi trebuit să se întoarcă și să privească înapoi, ceea ce nu se cuvenea și, gândindu-se bine, nici nu o prea interesa. Sunt atâtea lucruri mai grave în lume. Redeveni gânditoare și merse tăcută lângă Margareta, care și ea păstră o bucată de drum aceeași

tăcere, deși era vădit că vrea să spună ceva, numai că nu știa cum să înceapă. Deodată se opri.

— Adriana, știi că și pentru mine au înflorit salcâmi?

Fu un moment de buimăceală, în care amândouă fetele nu știură ce să creadă, una neînțelegând de unde a putut fi aflat secretul ei, cealaltă întrebându-se dacă nu cumva se va fi înșelat asupra înțelesului vorbelor surprinse la școală.

Până la urmă Adriana se dezmetici.

— Nu?!

— Ba da. Și încă de mult.

Înțelegea în fine singurătatea Margaretei [...], aerul ei mândru și misterios, curajul cu care spunea anumite lucruri, cărțile pe care le citea sub bancă, poeziile pe care și le recita ei însăși, înțelegea mai ales privirea ei ciudată, de atâtea ori melancolică și de atâtea ori sclipitoare, de atâtea ori disperată și de atâtea ori bătătoare de joc.

Ar fi vrut să-i sară de gât, [...] să-i strige: „Margareta, tu ești adevărata mea prietenă!”

Mihail Sebastian, *Orașul cu salcâmi* (1935)

B.

Andreea Archip: *Cum era eleva Simona Popescu în clasa a IX-a? Ce citea, ce visa?*

Simona Popescu: Simona de 15, 16 ani nu era deloc. [...] Singurul lucru bun din acea perioadă a fost faptul că îmi plăcea să dansez – ore în șir, fără oprire. Citeam de stingeam, dar nu lucruri care să mă formeze. Pierdere de vreme, cum ar veni.

Metamorfoza s-a petrecut după examenul de treaptă. Într-a unșpea, din trei clase de uman a rămas una singură. Excepțională. Avea să înceapă... adevărata viață. Ce de aveam de recuperat! Am devenit foarte selectivă și în materie de cărți. Căpătasem discernământ și curajul opiniilor personale. Nu căutam volume pentru adolescenți, „pentru tineret”, așa cum în copilărie nu mă opream la cele „pentru copii”. Atunci mi-am cunoscut prietenii care mi-au fost, probabil, predestinați: trei băieți, Andrei (Bodiu), Caius (Dobrescu) și Marius (Oprea), care scriau poezie și despre care am tot vorbit de-a lungul vremii, scriitori cunoscuți azi. Am dat de poezia americană, de romane-altfel (o categorie față de care am rămas fidelă!), de filozofie sau de teorie literară, pe care le consideram o necesitate, creierul meu avea mare nevoie de ele, cum corpul avea nevoie de ciocolată. Și eram devoratoare de cărți de știință, mai ales de biologie, pasiune pe care am păstrat-o până azi. Mi-ar fi plăcut să urmez studii de biologie, să mă fac exploratoare, scafandru (scafandă), cum văzusem eu în documentarele care se dădeau duminica despre oceanologul Jacques-Yves Cousteau și echipa lui de pe vasul Calypso. [...]

Ce visam? Sau la ce visam? Nu eram atentă deloc la ce se petrecea în mintea mea, în somn, pe timp de noapte. A început să mă preocupe mai târziu, după ce am aflat, în studenție, de suprarealiști. L-am cunoscut, la 22 de ani, și pe Gellu Naum. Visul este esențial pentru fiecare dintre noi. Și unii nici nu-și dau seama. Acolo se întâmplă lucruri care îți vorbesc despre tine altfel, indirect, prin imagini, prin ciudate „scurtmetraje” pe care tu-cel-necunoscut-ție-însuși le produci. Cât despre visele de viitor... La 16 ani îmi doream doar să fie legată viața mea de cărți, oricare ar fi fost scenariul.

Andreea Archip în dialog cu Simona Popescu, *Scriitori de manual* (2021) în *Școala 9*

Subiectul I

(30 de puncte)

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Transcrie, din textul *Scriitori de manual*, patru termeni care aparțin aceluiași câmp semantic, pe care îl vei preciza.
5 puncte
2. Precizează reacția Adrianei la solicitarea Margaretei, valorificând textul *Orașul cu salcâmi* de Mihail Sebastian.
5 puncte
3. Explică motivul pentru Margareta caută compania Adrianei, valorificând textul *Orașul cu salcâmi* de Mihail Sebastian.
5 puncte
4. Prezintă forma de autocunoaștere la care se referă Simona Popescu, justificându-ți alegerea cu o secvență relevantă din textul *Scriitori de manual*.
5 puncte
5. Susține-ți opinia despre semnificația următoarei secvențe din textul *Orașul cu salcâmi* de Mihail Sebastian:
Dar nu vezi, nu vezi că au înflorit salcâmi?
5 puncte

Notă

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 25 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea

(35 de puncte)

Imaginează-ți că ești Cecilia, personajul din textul *Orașul cu salcâmi* de Mihail Sebastian. Redactează o pagină de jurnal, de 100 – 150 de cuvinte, în care să notezi emoțiile și gândurile Cecilei după discuția cu Adriana. Pagina de jurnal va fi redactată în ziua de 25 martie 2023.

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea

(35 de puncte)

Scrie un eseu structurat, de minimum 300 de cuvinte, despre *adolescență ca vârstă a căutării*, pornind de la cele două texte și valorificând experiența ta culturală.

În redactarea eseului, vei avea în vedere:

- precizarea unui motiv pentru care adolescența poate fi privită ca *vârstă a căutării*;
- ilustrarea motivului precizat prin exemple relevante din cele două texte date și din experiența personală/culturală;
- prezentarea formelor *căutării* specifice adolescenței prin valorificarea celor două texte date și prin raportarea la experiența de viață/culturală;
- menționarea unei asemănări și a unei deosebiri de viziune, referitoare la *adolescență ca vârstă a căutării* în textele date;
- stabilirea unei legături între experiența de lectură/culturală și experiența de viață referitoare la *adolescență ca vârstă a căutării*.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Notă

Respectarea, în eseu, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseu are minimum 300 de cuvinte.

Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.